

Time 3 hours

Marks 100

- NB:** 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks

Q1. (A) Define rural finance? Explain the nature of rural finance.

OR

(B) Explain the types of rural finance

Q.2. (A) What is meant by indebtedness? State the various causes of rural indebtedness
And suggest measures to eliminate rural indebtedness

OR

(B) State the functions of District Central Cooperative Banks.

Q.3. (A) State the role of NABARD in rural development by explaining the objectives of NABARD Bank

OR

(B) What is meant by crop insurance? Explain the need and importance of crop insurance.

Q.4. (A) Define the Microfinance. Explain the characteristics of microfinance provision. State the importance of SHGs in Rural Development.

OR

(B) Define the self-help group. Explain the problems faced by self-help groups in rural areas and suggest the measures to overcome it.

Q.5. Write short notes on **any two** of the following.

- (A) Functions of Regional Rural Banks
- (B) Consequences of rural indebtedness
- (C) The importance of livestock Insurance in Rural Area
- (D) Problems of agricultural credit

वेळ 3 तास

गुण 100

सूचना -

१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

प्रश्न 1 (अ) ग्रामीण वित्तपुरवठाची व्याख्या सांगा. ग्रामीण वित्तपुरवठ्याचे स्वरूप स्पष्ट करा?

किंवा

(ब). ग्रामीण वित्त पुरवठ्याचे प्रकार स्पष्ट करा?

प्रश्न .2 (अ) कर्जबाजारपणा म्हणजे काय? ग्रामीण कर्जबाजारीपणाची विविध कारणे स्पष्ट करून कर्जबाजारीपणा दूर करण्यासाठी उपाय सुचवा

किंवा

(ब)जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांची कार्ये विशद करा

प्रश्न- 3. (अ).नाबार्ड बँकेची उद्दिष्टे स्पष्ट करून ग्रामीण विकासामध्ये नाबार्डची भूमिका स्पष्ट करा

किंवा

(ब).पीक वीमा म्हणजे काय? पीक विमाची गरज आणि महत्व विशद करा.

प्रश्न 4 (अ).सूक्ष्मवित्त वित्तपुरवठ्याची व्याख्या सांगून सूक्ष्म वित्तपुरवठ्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. बचतगटाचे ग्रामीण विकासातील महत्त्व विशद करा

किंवा

(ब) बचत गटाची व्याख्या सांगा.:ग्रामीण भागात स्वयंसहायता बचतगटाच्या समोरील समस्या विशद करून त्यावर उपाय योजना सुचवा

प्रश्न 5 खालील पैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा

अ.प्रादेशिक ग्रामीण बँकेचे कार्ये

ब.ग्रामीण कर्जबाजारीपणाचे परिणाम

क. ग्रामीण भागातील पशुधनविमाचे महत्व

ड. कृषी वित्तपुरवठ्याच्या समस्या